

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCom. (I-Sem.) (NC) EXAMINATION
Saturday, 29th December, 2012
2.30 - 4.30 pm
UB01ECOM12 : Advance Banking Paper-2
(રિઝર્વબેંક ઓફ ઇન્ડીયા વિષયક)

કુલ ગુણા : ૬૦

- સ્વીચ્છાનાઓ :
- (૧) દરેક પ્રશ્નોના આંતરિક વિકલ્પો છે.
 - (૨) કુલ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.
 - (૩) દરેક પ્રશ્નના ૧૫ x ૪ ગુણા છે.
 - (૪) આંકડા, ગ્રાફ, આકૃતી, અંગ્રેજી વ્યાખ્યા આવકાર્ય છે.
 - (૫) રેફરન્સ સાથે આંકડા લખવા.
 - (૬) Ist Semester (CBCS) NC for 2010 B.Com. માટે જ પરીક્ષા છે.
 - (૭) બે કલાકનું પ્રશ્નપત્ર છે.

પ્ર.૧ “રિઝર્વબેંકનું બુલેટિન ભારતના આર્થિક ચિત્રનો અરીસો છે.” આ વિદ્યાનના (૧૫
ઉપલક્ષમાં બુલેટિનની વિગતો, વિષયવસ્તુ, ઉપયોગીતા, વેબસાઈટ સહિત સરળ)
માહિતી આપો.

અથવા

- પ્ર.૧ માગ્યા પ્રમાણે જવાબો આપો.
- (અ) રિઝર્વબેંકનું સંચાલન મંડળ, સંખ્યા સહિત સમજાવો. (૦૫)
શા માટે ભારતની મધ્યસ્થબેંકનું નામ “બેંક ઓફ ઇસ્ટિસ્ટાન”નથી (૦૫)
(બ) રિઝર્વબેંકનાં મુખ્ય પાંચ કાર્યો સમજાવો. (૦૫)

પ્ર.૨ વધારે પડતું અને લાંબાગાળાનું ધિરાણ મેળવવા માટે કઈ કઈ બેંકોનો સંપર્ક કરશો (૧૫
? તે સંદર્ભમાં ખાસ બેંકોના વિશિષ્ટ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.)

અથવા

- પ્ર.૨ માગ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો. (૦૫)

- (અ) નીચેના બેંકોનાં પ્રકારો સમજાવો.
૧. એક્સિસ બેંક
 ૨. ચસ બેંક
 ૩. મિશ્રાલ્યુસી બેંક
 ૪. કાલુપુર બેંક
 ૫. ૫૧% વધુ સરકારની હિસ્સેદારીવાળી બેંક
- (બ) નીચેનાં વિદ્યાનોની ખરાઈ ચકાસી સાચા જવાબો આપો. (૦૫)

૧. સરકાર ખાનગી બેંકોમાં મતાધિકાર ૧૦% થી વધારી ૨૫% કરવા માંગે છે.
૨. સરકાર ૨૮ બેંકોના વિલિનીકરણાની પ્રક્રિયા ઝડપી બનાવવા માંગે છે.
૩. ઉધોગપતિઓને આગવી બેંક સ્થાપવાની મંજૂરી મળશે.
૪. બેંકલોન વસૂલી માટે ૩૦ દિવસમાં ગ્રાહકની મિલ્કત જપ્ત કરી શકશે.
૫. રાવજુગાંધી ઇક્વિટી યોજના નાના રોકાણકારોને પ્રોત્સાહિત કરશે.

(ક) વિકાસ બેંકની સ્થાપના વિધિ લખો. (૦૫)

પ્ર.૩ “ખોટ કરતી બેંક બંધ કરવી નથી અને ચાલુ રાખી શકવાની સંચાલકીય શક્તિ નથી” (૧૫ આ વિકટ સંજોગોમાં બેંકોનાં મર્જર ટર્મને અર્થ અને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.)

અથવા

પ્ર.૩ માગ્યા પ્રમાણો જવાબો આપો.

- (અ) ઇન્ડર્બેંક કઇ પદ્ધતિથી ખોટ કરતી નિષ્ફળ બેંકોને મજબૂત અને નફાકારક બનાવી શકશે ? ઉદાહરણ આપો.
“૨૦૧૧-૧૨ માં બેંકોએ પપકં કિસ્સામાં ઝપિયા ૪૪૪૮ કરોડ ગુમાવ્યા છે.” જે સંદર્ભમાં બેંક મર્જરની રચનાત્મક ભૂમિકા ચર્ચો. (૦૮)

પ્ર.૪(અ) બિનનિવાસી ભારતીયો અને ભારતીય ગ્રાહકોની સરખામણી કરી, બિન નિવાસી ભારતીયોને અપાતી વિશિષ્ટ સગવડો વિગતવાર લખી નીચેના શબ્દો સમજાવો.

NRI, NRO, NRNR, EFT

(બ) સો વર્ષ પુરા કર્યા હોય તેવી પાંચ ભારતીય વાહિજ્ય રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોનાં સાચા નામ લખો. (૦૫)

અથવા

પ્ર.૪ જેમ વ્યક્તિ (ગાંધીજી) પોતાની આત્મકથા લખે છે તેમ તમો એક બેંક છો, એમ ધારો, અને બેંકની આત્મકથા લખો જેમાં નીચેના મુદ્દા લખો.

* સ્થાપના	* મુખ્ય કચેરી
* સંચાલન	* કાર્યો
* એવોડ	* ઈ - કાર્યો
* બેંકનું નામ	* ઈ - મશીનરી
* મર્યાદાઓ	

#####